

Rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 19.04.2007, sp. zn. 10 To 85/2007, ECLI:CZ:KSHK:2007:10.TO.85.2007.1

Číslo: 56/2008

Právní věta:

I. Soud je při úvaze o případné aplikaci ustanovení § 37a tr. zák., o společném trestu, vždy vázán právní kvalifikací použitou v pravomocném odsuzujícím rozsudku v tom smyslu, že z této právní kvalifikace musí vycházet při posuzování, zda se může jednat o dílčí útok pokračujícího trestného činu (zda dílčí útoky naplňují stejnou skutkovou podstatu trestného činu).

II. Pokračování v trestném činu (§ 89 odst. 3 tr. zák.) je vyloučeno, jestliže některé dílčí útoky jsou spáchány ve formě pachatelství (spolupachatelství) a některé ve formě účastenství, protože u účastenství naplnil organizátor, návodce nebo pomocník jinou skutkovou podstatu trestného činu (srov. č. 22/1990 Sb. rozh. tr.).

Soud: Krajský soud v Hradci Králové

Datum rozhodnutí: 19.04.2007

Spisová značka: 10 To 85/2007

Číslo rozhodnutí: 56

Číslo sešitu: 10

Typ rozhodnutí: Rozsudek

Hesla: Pokračování v trestném činu, Společný trest

Předpisy: § 37a tr. zák.
§ 89 odst. 3 tr. zák.

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Krajský soud v Hradci Králové k odvolání obžalovaného M. W., dříve T., zrušil napadený rozsudek Okresního soudu v Hradci Králové ze dne 25. 1. 2007, sp. zn. 6 T 211/2006, v celém rozsahu a znovu rozhodl o vině a trestu.

Z odůvodnění:

Napadeným rozsudkem uznal okresní soud obžalovaného vinným trestným činem úvěrového podvodu podle § 250b odst. 1, odst. 3 tr. zák., zčásti formou pomoci, zčásti jako organizátorství, dílem dokonaný, dílem ukončený ve stadiu pokusu podle § 8 odst. 1 tr. zák., spáchaný třemi dílčími útoky, z nichž jedním byl již pravomocně uznán vinným ve věci Okresního soudu v Hradci Králové, sp. zn. 3 T

186/2006 (bod 2 napadeného rozsudku), druhým ve věci Okresního soudu v Trutnově, sp. zn. 4 T 66/2006 (bod 3). Současně byl napadeným rozsudkem podle § 37a tr. zák. zrušen ve vztahu k tomuto obžalovanému výrok o vině a trestu z rozsudku Okresního soudu v Trutnově ze dne 24. 5. 2006, sp. zn. 4 T 66/2006, jakož i výrok o vině a výrok o upuštění od uložení společného trestu z rozsudku Okresního soudu v Hradci Králové ze dne 23. 11. 2006, sp. zn. 3 T 186/2006.

Pod bodem 1 byl obžalovaný M. W. napadeným rozsudkem uznán vinným dílčím útokem spočívajícím v tom, že dne 15. července 2005 v Hradci Králové v pobočce K. b., a.s., v Č. ul. požádal o poskytnutí úvěru, při uzavírání úvěrové smlouvy na částku 80 000 Kč uvedl nepravdivé údaje a předložil nepravdivé potvrzení o zaměstnání a o výši měsíčního příjmu u společnosti J. M., S. B., které mu jako zaměstnavatel vystavil J. M., ačkoli obžalovaný u něj nikdy nebyl zaměstnán, a na základě toho mu byly K. b., a.s. vyplaceny finanční prostředky ve výši 80 000 Kč a způsobil tak K. b., a.s. škodu ve výši 80 000 Kč. Tento dílčí útok kvalifikoval okresní soud u obžalovaného M. W. jako trestný čin úvěrového podvodu spáchaný ve formě pachatelství.

Za všechny tři dílčí útoky právně kvalifikované shora uvedeným způsobem byl obžalovanému M. W. podle § 250b odst. 3 tr. zák. za použití § 37a tr. zák. uložen společný nepodmíněný trest odnětí svobody v trvání jednoho roku, pro jehož výkon byl podle § 39a odst. 3 tr. zák. zařazen do věznice s dohledem.

Napadeným rozsudkem byl dále uznán vinným i spoluobžalovaný J. M., ohledně něhož však odvolání nebylo podáno.

Proti tomuto rozsudku podal obžalovaný M. W. v zákonné lhůtě odvolání, které zaměřil do výroku o trestu a které odůvodnil tak, že uložený trest považuje za nepřiměřeně přísný a domnívá se, že by na něho mohlo být působeno trestem výchovným, podmíněně odloženým tak, jak navrhovala v hlavním líčení státní zástupkyně. Ve veřejném zasedání konaném o odvolání obžalovaný dále své odvolání odůvodnil prostřednictvím zvoleného obhájce tak, že již vykonal celý trest obecně prospěšných prací 400 hodin, jak byl uložen rozsudkem Okresního soudu v Trutnově ze dne 24. 5. 2006, sp. zn. 4 T 66/2006 (což doložil potvrzením poskytovatele OPP), půjčky splácí a nyní řádně žije a pracuje. Poukázal dále na své rodinné poměry. Navrhl, aby byl zrušen výrok o trestu a aby mu byl uložen trest odnětí svobody podmíněně odložený na přiměřenou zkušební dobu.

Z podnětu podaného odvolání přezkoumal krajský soud podle § 254 odst. 1, odst. 2, odst. 4 tr. ř. zákonnost a odůvodněnost všech výroků napadeného rozsudku týkajících se odvolatele i správnost postupu řízení, které vydání rozsudku předcházelo, a to zejména z hlediska vytýkaných vad. Přihlédl však i k vadám, které nebyly odvoláním vytýkány, neboť vady vytýkané výroku o trestu měly svůj původ v chybném výroku o vině (což se však netýkalo obž. J. M. a krajský soud proto neaplikoval ustanovení § 261 tr. ř.).

V řízení předcházejícím napadenému rozsudku nedošlo k podstatným procesním vadám. Okresní soud provedl v hlavním líčení úplné dokazování v rozsahu předpokládaném ustanovením § 2 odst. 5 tr. ř., důkazy zhodnotil a dospěl v zásadě ke správným skutkovým zjištěním, vyjádřeným v bodě 1 výroku napadeného rozsudku.

Pochybení ve výroku o vině odvolatele shledává krajský soud jednak v tom, že všechny tři dílčí skutky popsané ve výroku o vině napadeného rozsudku byly posouzeny jako jeden pokračující trestný čin úvěrového podvodu podle § 250b odst. 1, odst. 3 tr. zák., který měl obžalovaný spáchat zčásti formou pomoci, zčásti jako organizátor, dílem dokonaný, dílem ukončený ve stadiu pokusu podle § 8 odst. 1 tr. zák., ačkoli ve skutečnosti nebyly splněny zákonné podmínky pro takové právní posouzení ve smyslu ustanovení § 89 odst. 3 tr. zák., které je podmínkou aplikace ustanovení § 37a tr. zák. Pokračováním v trestném činu se podle § 89 odst. 3 tr. zák. rozumí takové jednání, jehož jednotlivé

dílčí útoky (krom dalších podmínek) naplňují stejnou skutkovou podstatu trestného činu. To nebylo splněno především proto, že jeden z posuzovaných útoků byl rozsudkem Okresního soudu v Trutnově ze dne 24. 5. 2006, sp. zn. 4 T 66/2006, pravomocně kvalifikován jako pomoc k trestnému činu podvodu podle § 10 odst. 1 písm. c) tr. zák. k § 250 odst. 1, odst. 2 tr. zák. (ukončený ve stadiu pokusu podle § 8 odst. 1 tr. zák.). I když okresní soud v napadeném rozsudku vyjádřil s touto právní kvalifikací nesouhlas a s odůvodněním, že je podle § 37a tr. zák. vázán pouze skutkovými zjištěními tohoto předchozího rozsudku, posoudil pravomocně odsouzený dílčí skutek jako jiný trestný čin, tedy jako pomoc k trestnému činu úvěrového podvodu podle § 250b tr. zák., nelze tento postup akceptovat. Soud je totiž při úvaze o případné aplikaci ustanovení § 37a tr. zák. vždy vázán právní kvalifikací použitou v pravomocném odsuzujícím rozsudku v tom smyslu, že z této právní kvalifikace musí vycházet při posuzování, zda se může jednat o dílčí útok pokračujícího trestného činu. To znamená, že musí vycházet z toho právního závěru o kvalifikaci, který je rozhodující pro posouzení, zda dílčí útok, pro který byl obviněný odsouzen již pravomocně odsouzen, a dílčí útok, pro který je znovu stíhán naplňují stejnou skutkovou podstatu trestného činu ve smyslu podmínek ustanovení § 89 odst. 3 tr. zák. Konkrétněji řečeno je vázán právním závěrem týkajícím se základní skutkové podstaty, popř. závěrem o účastenství na trestném činu podle určité základní skutkové podstaty. Změnit právní posouzení může jen v tom smyslu, že nově kvalifikuje trestnou činnost s ohledem na zásadu, že škody způsobené pokračováním v trestném činu se počítají, což může být rozhodné pro závěr o přísnější právní kvalifikaci. Pochopitelně pro závěr, že původní útok i útok nově posuzovaný jsou spáchány jedním jednáním - jedním pokračujícím trestným činem, platí i pro postup podle § 37a tr. zák. i další podmínky stanovené v ustanovení § 89 odst. 3 tr. zák. a je vysvětlující soudní judikatura.

Nicméně ještě před tímto rozhodnutím odvolacího soudu rozhodl v mezidobí Krajský soud v Hradci Králové rozsudkem ze dne 18. dubna 2007, sp. zn. 12 To 79/2007, tak, že k odvolání spoluobžalovaného D. J. zrušil citovaný rozsudek Okresního soudu v Trutnově ze dne 24. 5. 2006, sp. zn. 4 T 66/2006, podle § 261 tr. ř. i ohledně obžalovaného M. W. a dílčí skutek popsany pod bodem 3 napadeného rozsudku nově kvalifikoval stran tohoto obžalovaného nikoli jako pomoc k trestnému činu podvodu podle § 10 odst. 1 písm. c) tr. zák. k § 250 odst. 1, 2 tr. zák. ukončený ve stadiu pokusu podle § 8 odst. 1 tr. zák., nýbrž jako pomoc podle § 10 odst. 1 písm. c) tr. zák. k pokusu tr. činu úvěrového podvodu podle § 8 odst. 1 tr. zák. § 250b odst. 1, 3 tr. zák.

Bylo proto třeba vypořádat se s otázkou, zda pokračující trestný čin (v daném případě úvěrového podvodu) může být některými dílčími útoky spáchán ve formě pachatelství (resp. spolupachatelství) a jinými útoky ve formě účastenství ve smyslu ustanovení § 10 odst. 1 tr. zák. Okresní soud řešil tuto otázku i ve vztahu k dílčímu útoku pod bodem 2 napadeného rozsudku a odpověděl na ni kladně. Dílčí útok uvedený pod bodem 2 napadeného rozsudku byl totiž pravomocným rozsudkem Okresního soudu v Hradci Králové ze dne 23. 11. 2006, sp. zn. 3 T 186/2006, právně kvalifikován jako pomoc k trestnému činu úvěrového podvodu podle § 10 odst. 1 písm. c) tr. zák., § 250b odst. 1, 3 tr. zák. a v napadeném rozsudku jej okresní soud kvalifikoval jako organizátorství k trestnému činu úvěrového podvodu, přičemž pojal i tento dílčí útok jako součást pokračujícího trestného činu úvěrového podvodu, spáchaný „zčásti formou pomoci, zčásti jako organizátor“, jak shora uvedeno. Krajský soud - který nyní řešil naznačenou otázku jak ve vztahu k dílčímu útoku pod bodem 2, tak ve vztahu k dílčímu útoku pod bodem 3 napadeného rozsudku - však tento názor okresního soudu nesdílí a přiklání se k dosud všeobecně respektované judikatuře a soudní praxi, vycházející z názoru, že pokračování v trestném činu je vyloučeno, jestliže některé dílčí útoky jsou spáchány ve formě pachatelství či spolupachatelství a některé ve formě účastenství (srov. č. [22/1990](#) Sb. rozh. tr.). Za pokračování v trestném činu je totiž možno považovat uskutečňování jednotného záměru jednotlivými dílčími útoky, které naplňují stejnou skutkovou podstatu trestného činu. Podle platné právní úpravy je pachatelství výslovně odlišné od účastenství, které rozšiřuje trestní odpovědnost nad dosah pachatelství. Pachatelem je ten, kdo svým jednáním uskuteční všechny znaky trestného

činu. Účastníkem je naproti tomu ten, kdo trestný čin jiného pachatele úmyslně zosnoval nebo řídil, vyvolal nebo takový čin ulehčil (organizátor, návodce, pomocník). Nejde tedy u pachatelství a účastenství o stejné jednání uvedené ve skutkové podstatě trestného činu a proto útok naplňující znaky účastenství nemůže být dílčím útokem pokračujícího trestného činu spáchaného formou pachatelství. Z tohoto důvodu nepřicházelo v daném případě v úvahu uložení společného trestu obžalovanému M. W. a protože tato vada výroku o vině v napadeném rozsudku se promítla do odvoláním napadeného výroku o trestu, zrušil odvolací soud napadený rozsudek ohledně tohoto obžalovaného v celém rozsahu a za podmínek ustanovení § 259 odst. 3 tr. řádu sám nově rozhodl o vině obžalovaného M. W. pouze skutkem uvedeným pod bodem 1 napadeného rozsudku.

Dále se krajský soud zabýval naplněním kvalifikované skutkové podstaty ustanovení §250b odst. 1, 3 tr. zák. s ohledem na skutečnost, že nebyl prokázán úmysl obžalovaného úvěr nesplácet a odůvodnil svůj výrok o trestu.